

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Is féidir liom, is féidir linn ...

Plean Gnímh don Ghaeilge i Scoileanna Meán-Bhéarla

Smaointe praiticiúla ailínithe leis an bplean gnímh don Ghaeilge

Is féidir liom, is féidir linn ...

Cód MF (Gaeilge)

QR Code (English)

Nósanna don EFG ar líne

Coinnigh an micreafón múchta ach nuair atá tú ag labhairt

Bain leas as an mbosca comhrá le ceist a chur srl.

Ná déan aon taifead ar an EFG ar líne

Machnamh

Sna seomraí ar leithligh glac páirt agus bí ag caint

Bain leas as an lámh in airde má tá ceist agat

Coinnigh do cheamara ar siúl le linn an EFG ar líne

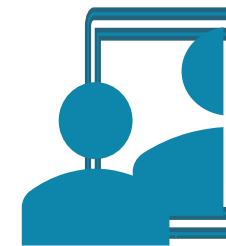

Scríbhneoireacht

Múnla ar son Machnaimh san EFG

Céard atá i gceist?

Machnamh

Céard a chiallaíonn sé i mo chomhthéacs?

Céard is féidir liom a dhéanamh anois?

Bunaithe ar mhúnla Rolf et al., (2001)

Cuspóirí:

Oide

Ag deireadh an Eispéiris Foghlama Gairmiúla seo, tá súil againn go mbeidh tuiscint níos fearr agat ar:

- na ceithre bhunchloch atá mar bhonn faoin bplean gnímh
- bhealaí praiticiúla chun rannpháirtíocht rathúil scoláire a neartú agus deis mhachnaimh ar do chleachtas reatha
- na gníomhartha a bhaineann le gach bunchloch a chur i bhfeidhm le béim ar:
 - dhearcadh dearfach a chothú
 - úsáid na Gaeilge a mhéadú
 - rochtain a bheith ag gach leanbh agus duine óg ar an nGaeilge
- thacaíocht don Ghaeilge a chomhthatú

Cúlra an Phlean Gnímh

Oide

Foghlaimoírí

Breis is 90% d'fhoghlaimoírí i scoileanna meán-Bhéarla.
Breis is 500 rannpháirteach sa chomhairliúchán

Imní i dTuairiscí Cigireachta

Léirithe le blianta beaga anuas faoi *cháilíocht an teagaisc & na foghlama sa Ghaeilge.*

Teagasc agus Foghlaim

Tacóidh an plean *le teagasc & foghlaim na Gaeilge & le sonraíochtaí curaclaim* atá ann cheana féin

Ailínithe

Ag feidhmiú *laistigh* den *bheartas* agus *struchtúr* don Ghaeilge atá ann

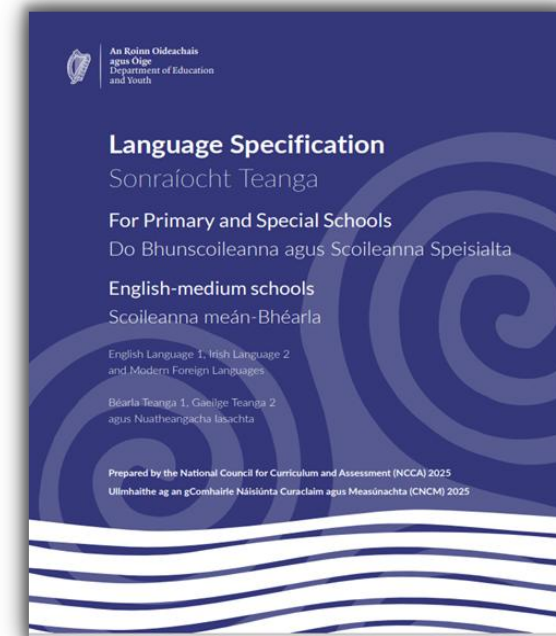
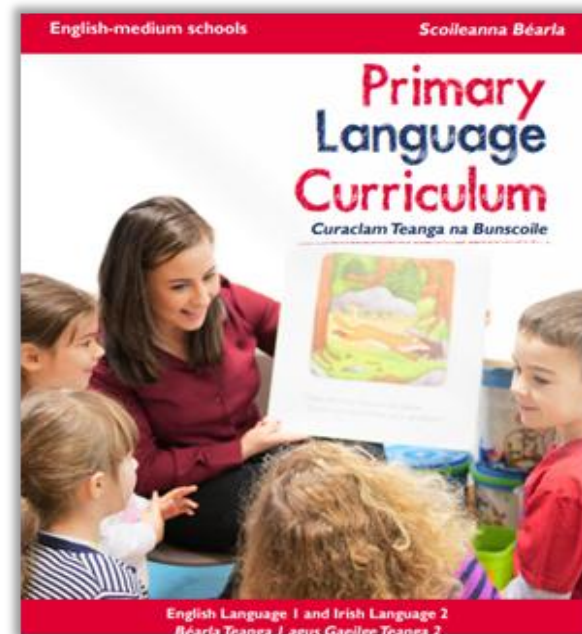
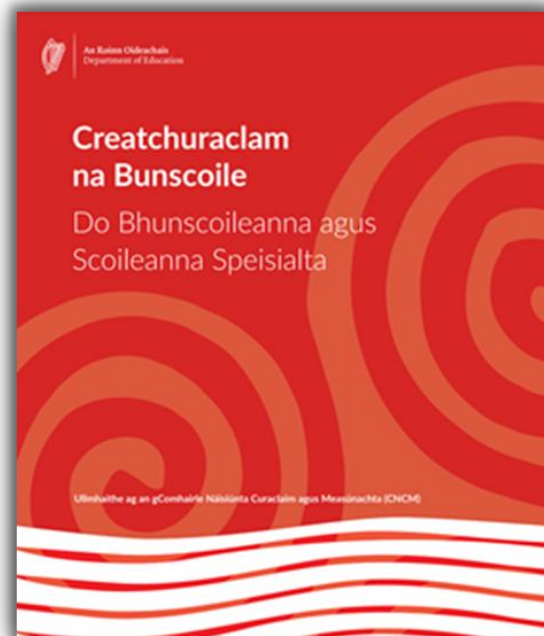
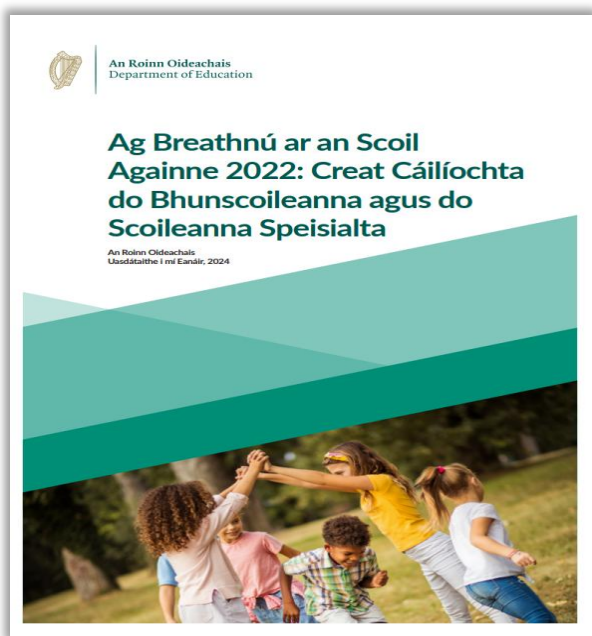

Gníomhartha

Dírítear ar na *gníomhaíochtaí* a d'fhéadfaí a bheith *éifeachtach* agus a dhéanfaidh difríocht

Cleachtas Éifeachtach

Aidhmeanna an Phlean Gnímh

(Curtha in oiriúint ón ROÓ, 2025, lch. 5)

Bunchlocha an Phlean Gnímh

Tá ceithre bhunchloch sa Phlean Gnímh:

2.2 Bunchloch 1:
Meonta dearfacha a
chothú i leith na Gaeilge

2.3 Bunchloch 2:
Úsáid na Gaeilge a
mhéadú

2.4 Bunchloch 3:
Ag tacú le rochtain ag
gach leanbh agus duine
óg ar an nGaeilge

2.5 Bunchloch 4:
Tacaíochtaí don
Ghaeilge a
chomhtháthú

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Meonta dearfacha a chothú i leith na Gaeilge

2.2 Bunchloch 1:
Meonta dearfacha a
chothú i leith na Gaeilge

Gníomhartha- Bunchloch 1

Feasacht a mhéadú

Imeachtaí agus
Comórtais Náisiúnta

Feasacht a mhéadú

Tacú le scoileanna le feachtais
chumarsáide

Feasacht a mhúscailt

Soiléiriú ar ionchas teagaisc,
foghlama & úsáide teanga

Feasacht a mhúscailt

Acmhainní measúnaithe
éifeachtacha a fhorbairt

Gníomhartha – Bunchloch 1

Le feasacht a mhéadú

Imeachtaí
Scoile

- Scéim tuillteanais na scoile
- Cara teanga
- Tacaíocht inmheánach do mhúinteoirí nach bhfuil an Ghaeilge ar a dtoil acu

Cad iad na smaointe eile a ritheann libh?

Oide

Gníomhartha – Bunchloch 1

Le feasacht a mhéadú

Imeachtaí
Scoile

Cad iad na deiseanna féideartha a bhaineann le Seachtain na Gaeilge nó le himeachtaí spráúla eile chun feasacht a mhéadú?

Gníomhartha – Bunchloch 1

Le feasacht a mhéadú

Scéimeanna
Tacúla

Gaelbhratach

Siansa

Gaeilge 24

Cad é an taithí atá agat leis na scéimeanna seo agus an bhfuil aon scéimeanna tacúla eile a ritheann libh?

Ag Féachaint ar Scéim Gaelbhratach

Oide

Chun tuilleadh eolais faoin
Scéim 'Gaelbhratach' a
fháil, déan an cód MF
thíos a scanadh.

Oide

Gníomhartha – Bunchloch 1

Le feasacht a mhéadú

Scéimeanna
Tacúla

Má tá suim agat a bheith páirteach sa tionscadal, bí i dteagmháil linn nó coinnigh súil amach don fhoirm um léirithe spéise sna seachtainí romhainn.

Gníomhartha – Bunchloch 1

Le feasacht a mhéadú

scéal.ie

Naisc
Sheachtracha

Foghlaim
TG4

Lean ort ag foghlaim...

An Chomhairle um Oideachas
Gaeltachta & Gaelscolaíochta

Acmhainní
bunscoile

Acmhainní
Iar-bhunscoile

Pobail
Chleachtais

Cluichí
ar líne

Aon smaointe eile? Breac síos iad.

Deis don Mhachnamh

Breac síos rud amháin is féidir libh a dhéanamh, mar cheannairí scoile nó mar mhúinteoirí, chun meonta dearfacha i leith na Gaeilge a chothú i do chomhthéacs scoile.

Machnamh

Scríbhneoireacht

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Úsáid na Gaeilge a mhéadú

2.3 Bunchloch 2:
Úsáid na Gaeilge a
mhéadú

Gníomhartha- Bunchloch 2

Tacú le ceannairí scoile ceannas a ghlacadh ar theagasc, ar fhoghlaim agus ar úsáid na Gaeilge

Inniúlacht mhúinteoirí sa Ghaeilge a choinneáil agus a fheabhsú

Scileanna múinteoirí maidir le teagasc na Gaeilge a choinneáil agus a fheabhsú

Tacú le múinteoirí chun úsáid a bhaint as acmhainní atá ann cheana féin agus acmhainní breise a sholáthar

Gníomhartha- Bunchloch 2

Deiseanna chun an Ghaeilge
a úsáid a
mhéadú i scoileanna agus i
seomraí ranga

Deiseanna chun an Ghaeilge
a úsáid lasmuigh de
scoileanna a mhéadú

Tacú le tuismitheoirí a bheith
páirteach i bhfoghlaim a
gcuid leanaí sa Ghaeilge

Gníomhartha – Bunchloch 2

Ceannairí
Scoile

- Moladh agus aitheantas i dtaobh na Gaeilge de
- Tacú le meon dearfach a chothú i leith na Gaeilge
- Dea-shampla a thabhairt maidir le foghlaim agus úsáid na Gaeilge

Cad atá á dhéanamh, nó cad a d'fhéadfaí a dhéanamh i do scoil, chun cultúr rannpháirteach agus spreagúil i leith na Gaeilge a chothú?

Gníomhartha – Bunchloch 2

Múinteoirí

- Focal an Lae / Abairt na Seachtaine
- An Ghaeilge mar theanga chumarsáideach i measc na múinteoirí ag am lóin lá amháin gach seachtain
- Deiseanna sóisialta chun inniúlacht sa Ghaeilge a choinneáil agus a fheabhsú

Cad é do chleachtas reatha chun úsáid na Gaeilge a mhéadú?

Gníomhartha – Bunchloch 2

Páistí

- Clubanna lóin ar nós 'tae agus plé' nó an 'phictiúrlann Ghaelach'
- Tob-Ghaeltachtaí sa scoil, le cluichí boird, cártaí, ceol srl.
- Gaeilge ag an tionól scoile agus ag ócáidí eile

Breac síos cúpla féidearthacht d'ócáidí scoile eile ina bhféadfaí an Ghaeilge a úsáid go rialta.

Gníomhartha – Bunchloch 2

Tuismitheoirí

- Gaelchultúr: Ranganna & acmhainní chun muintín sa Ghaeilge a neartú
- Ciorcal Comhrá agus deiseanna pobail
- Leabhar do thuismitheoirí: Tacaíocht phraiticiúil chun Gaeilge a chur chun cinn

Cad iad na smaointe eile a ritheann libh?

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Tacú le rochtain ar fhoghlaim na Gaeilge do gach leanbh agus duine óg

2.4 Bunchloch 3:

Ag tacú le rochtain ag
gach leanbh agus duine
óg ar an nGaeilge

Gníomhartha – Bunchloch 3

Tacú le múinteoirí cuir
chuige ionchuimsitheacha a
leabú ina gcleachtas

Tacú le teagasc agus
foghlaim fhónaic agus
ortagrafaíocht na Gaeilge

Ábhair thacaíochta & EFG
do mhúinteoirí chun cabhrú
le daltaí ó thíortha eile

Tacaíocht foghlama a chur
ar fáil do dhaoine a bhfuil
dúshláin acu

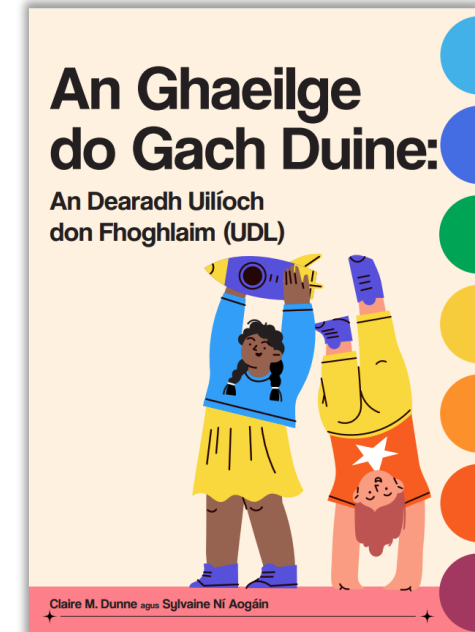
Gníomhartha - Bunchloch a 3

Chun tacú le rochtain ag gach duine óg ar fhoghlaim na Gaeilge, ní mór:

Múinteoirí

Cuir chuige ionchuimsitheacha ar nós DUF (UDL) a leabú

Bealaí éagsúla rannpháirtíochta a úsáid - 'Caint-go-Téacs', íomhánna, taifeadtaí

Cad é an cleachtas reatha ionchuimsitheach atá agaibh? Breac síos cúpla rud a dhéanann tú.

Gníomhartha - Bunchloch a 3

Oide

Múinteoirí

- Tapaigh an deis a thagann lefeasacht a ardú ar theangacha iasachta sa rang
- Déan iniúchadh ar bhealaí ar féidir ortagrafaíocht agus an litriú a theagasc

teanglann.ie

MAR A DÉARFÁ!
An Focal Scríofa don Chainteoir Dúchais Gaelige

Cad iad na hacmhainní eile a úsáideann sibh chun tacú le **gach** foghlaimoir sa rang?

Deis don Mhachnamh

Breac síos trí ghníomh leanúnach is féidir linn a dhéanamh, mar cheannairí scoile nó mar mhúinteoirí, chun tacú le rochtain ar fhoghlaim na Gaeilge a bheith ar fáil do gach duine óg.

Machnamh

Scríbhneoireacht

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Tacaíochtaí don Ghaeilge a chomhtháthú

2.5 Bunchloch 4:
Tacaíochtaí don
Ghaeilge a
chomhtháthú

Gníomhartha- Bunchloch 4

Oide

Treoir ón ROÓ maidir le comhoibriú ar líon beag cuspóirí straitéiseacha

Tógáil ar struchtúir chun tacú le scoileanna meán-Bhéarla

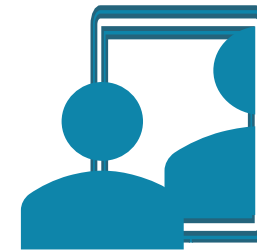
Úsáid na teicneolaíochta le haghaidh inrochtaineacht tacaíochtaí

Ailíniú i mbeartais agus pleananna i ngníomhartha forbartha agus feidhmithe curaclaim

Tacaíochtaíocht don Ghaeilge a chomhtháthú

Cén taithí atá againn go dtí seo, mar mhúinteoirí agus mar cheannairí scoile, ar thacaíochtaí a chabhraíonn linn le teagasc agus le foghlaim na Gaeilge?

Machnamh

Gníomhartha - Bunchloch a 4

Tacaíochtaí don Ghaeilge a chomhtháthú ar mhaithe le scoileanna agus foghlaimoirí:

- trí thógáil ar struchtúr atá ann cheana féin a thugann tacaíocht don Ghaeilge ar fud ranna, comhlachtaí, gníomhaireachtaí, eagraíochtaí agus institiúidí ardoideachais
- trí chomhordú a dhéanamh le beartais, le pleananna eile agus le gníomhartha forbartha agus feidhmithe curaclaim

Comhoibriú

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Feidhmiú

Feidhmiú - Cur Chuige

Bunóidh an Roinn Oideachais agus Óige **na struchtúir riachtanacha chun maoirseacht a dhéanamh ar** fheidhmiú an phlean gnímh.

Tacóidh siad **le teagasc agus foghlaim na Gaeilge** ar bhealach atá spriocdhírthe.

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Na Chéad Chéimeanna Eile

Tacaíocht Scoile

- **Cuairteanna Scoile:**
Tacaíocht dhíreach ar chleachtas éifeachtach.
- **Comhairle Phraiticiúil**
Straitéisí chun Gaeilge laethúil a neartú.
- **Acmhainní agus Samplaí Dea-Chleachtais**
Moltaí praiticiúla agus uirlisí don fhoireann.

Seolann Príomhoide na scoile
ríomhphost chuig
eolas@oide.ie
'Plean Gnímh don Ghaeilge' mar
líne an ábhair

Oide

Faigh an nuacht is déanaí uainn....

 Oide Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

 LEAN
@oidegaelaonad
le haghaidh na scéalta is déanaí,
nuashonraí agus meabhrúcháin ón
nGaelAonad in Oide

 @oidegaelaonad @OidePrimGaeilge

Ag deireadh an Eispéiris Foghlama Gairmiúla seo, tá súil againn go bhfuil tuiscint níos fearr agat ar:

- na ceithre bhunchloch atá mar bhonn faoin bplean gnímh
- bhealaí praiticiúla chun rannpháirtíocht rathúil scoláire a neartú agus deis mhachnaimh ar do chleachtas reatha
- na gníomhartha a bhaineann le gach bunchloch a thacaíonn leis an bplean gnímh a chur i bhfeidhm le béim ar:
 - dhearcadh dearfach a chothú
 - úsáid na Gaeilge a mhéadú
 - rochtain a bheith ag gach páiste ar an nGaeilge
- thacaíocht don Ghaeilge a chomhthatú

Oide

Míle buíochas libh!

Ádh mór oraibh

Is féidir liom, Is féidir linn...

eolas@oide.ie

www.oide.ie

[@oide_Ireland](https://twitter.com/@oide_Ireland)

[@oidegaelaonad](https://www.instagram.com/@oidegaelaonad)

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers